Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 135.

Kwartalnie kosztuje złr. 4 Konw. Mon. miesięcznie złotych sześć.

PIĄTEK 16 Czerwca 1848 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wjatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi.
14 6	27 4. 63	+17. 8	7. 65	Pł. Zachodni słaby	Pochmurno	Burza, Dészcz.
2	6. 50	+18. 3	7. 98	Pn. Wschodni ,,	,,	
10	6. 99	+14. 0	6 28	Zachodni ,,	,,	

Ogłaszając Prenumeratę na następny Kwartał, Redakcya Gazety Krakowskiej uprasza Szanownych Abonentów o wczesne zapisywanie się; po 6 *Lipca* bowiem zgłaszający się mogliby niekompletne otrzymać exemplarze, gdyż taka tylko liczba odbijać się będzie, jaka się po dzień ten potrzebną być okaże. Prenumerować można we wszystkich Urzędach i na Stacyach pocztowych.— Co do Gazety, ta dla ważnych wypadków tegoczesnych, odtąd li politycznym wiadomościom przeznaczoną będzie; obwieszczenia zaś rządowe i doniesienia prywatne o ile nie są naglącemi, dwa razy na tydzień t. j. we środę i w sobotę w dodatku dołączane być mają.—Życzący odbiérać gazetę w domu, płacą o 1 Złp. więcéj kwartalnie.

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Dziennik Polit. z dnia wczorajszego zawiéra co następuje:

Wczoraj komitet akademicki podał projekt radzie bezpieczeństwa wysłania także do Krakowa i Galicyi deputacyi składającéj się z akademików i gwardzistów Narodowych, w celu wytłumaczenia zajść 15 i 26 Maja, oraz pozyskania w tym względzie sympatyi Polaków; zdaje się iż to przyjdzie do skutku, upraszamy zatém aby ta deputacya najlepsze znalazła przyjęcie. Jak skoro się dowiem o dniu wyjazdu natychmiast doniosę.

W skutku przedstawienia rady bezpieczeństwa ministeryum wydało w dniu dzisiejszym rozporządzenie na mocy którego robotnicy samoistni (selbständig) mają być do wyborców przypuszczonymi, to prawo rozciąga się na całą monarchię.

Wczoraj gwardya Narodowa i legia akademicka wyprawiły garnizonowi tutejszemu ogromny *Fackelzug* w skutek którego nastąpiło połączenie i pobratanie z wojskiem. Uroczystość ta odbyła się na Alservorstadt.

Czechy tak dalece nie mają tu żadnéj sympatyi, iż im wczoraj potrzykroć *percat!* wykrzyknięto. Mówią że Cesarz przybył już do zamku Persenbeug i że na 20 zjedzie do Wiédnia, chcąc być obecnym na uroczystéj processyi Bożego Ciała. Professor Hye uznany został za niewinnnego i najzupełniejsza wolność osobista została mu wróconą.

Z Czech podobnie jak z Frankfórtu nic jeszcze nie me stanowczego. W Pradze wyprawiono Jerzemu Lubomirskiemu serenadę z pochodniami.

Wczoraj przybył do Krakowa jenerał Załuski dowódzca gwardyi Narodowéj lwowskiéj wraz z p. Karolem Didier. W zastępstwie jen. Załuskiego pułkownik Wybranowski objął dowództwo gwardyi Narodowéj we Lwowie.

Wczoraj zamówiony był extra-cug na kolei żelaznéj krakowskiéj między Szczakową a Mysłowicami. Mówiono, iż xiążę Paszkiewicz z hr. Orłowem miał przejeżdżać przez okrąg miasta Krakowa.

Wczoraj za nadejściem wieczornego pociągu kolei żelaznéj, rozeszła się po raz drugi pogłoska o bombardowaniu Pragi, z niektóremi szczegółami jak n. p. że studenci wiédeńscy 62 wagonami wyjechali w pomoc Prażanom, że xiężna Windiszgrätz raniona i t. p. Wieść tę podając jako taką, tę tylko dodajemy uwagę, iż na Wtorek 13 b. m. zapowiedziana była w Pradze wielka demonstracya, która mogła stać się powodem podobnego z strony władzy wojskowéj postąpienia, zwłaszcza, iż głównie była skierowana przeciw komenderującemu jenerałowi xięciu Windischgrätz (zobacz art. z Czech). Mówiono także, iż wysłani na sejm sławiański Szlązacy oświadczyli, że chcą należéć do sekcyi polskiéj podobnie jak Rusini. *(D. P.)*

AUSTRYA.

Wiédeń 13 Czerwca. — Manifest Cesarski do wiernych mieszkańcow Niższéj Austryi.

Bytność moja wsród moich poczciwych i wier-

nych Tyrolczyków, których przyjęcie nigdy z pamięci mojéj nie wygaśnie, nastręczyła mi nowe dowody przychylności i wierności moich prowincyj. Odpowiedziałem już na nie deputowanym waszym szczérem zapewnieniem mojéj przychylności i łaskawości, nie chcę jednakże ograniczać się na tém i widzę się spowodowanym do wynurzenia niniejszym manifestem jaśniéj i wyraźniéj uczuć moich i zamiarów.

Uczucia wdzięczności moich ludów za chętnie im nadane wolnomyślne instytucye przekonały mię dopiéro zupełnie o ich wartości, będę zatém niemniéj jak moje ukochane ludy stale za niemi obstawał. Mogą więc rachować i zaufać mojéj niewzruszonéj woli co do najściślejszego pełnienia wszelkich moich obietnic.

Wszelako ugruntowane przezemnie dzieło nie jest jeszcze dopełnioném, i tylko przez silne oraz roztropne współdziałanie wysłańców mojego państwa zamienić się może w odpowiadającą powszechnemu interesowi rzeczywistość.

Wystąpiłem wprawdzie naprzeciw życzeniom moich ludów, nadając im na wniosek moich odpowiedzialnych radzców zasady konstytucyi, które zdawały mi się odpowiadać potrzebom czasu, oraz interesowi pojedynczych krajów mojego cesarstwa.

Nigdy jednak nie było moim zamiarem ścieśniać przeważającą opinią moich ludów, i aby tę moją zasadę jawniéj okazać, uznałem za stósowne przyszły sejm orzec ustawodawczym, oraz stósownie do jego natury zmienić porządek wyborów.

Ten sejm ustawodawczy chcę osobiście zagaić w mojéj rezydencyi Wiédniu, gdzie już stosowne do tego poczyniono przygotowania, o ile porządek spokój i pojednanie tak dalece będą przywrócone i ustalone, iż zgromadzeni na sejm deputowani pod względem wolnego i bezprzeszkodnego nad przyszłém prawodawstwem obradowania zupełnie spokojnymi być będą mogli.

Spodziéwam się wtedy oglądać około siebie zgromadzonych wszystkich tych, którzy mi tutaj serdeczny swój hołd przesłali. Insbruk 6 Czerwca 1848.

FERDYNAND m. p.

Doblhoff m. p. *Wessenberg* m. p.

Reskrypt Cesarski do Bana Kroacyi.

Gdy na mocy wyraźnego rozporządzenia artykułu praawa 58: 1791 sejm prowincyonalny dla Kroacyi i Dalmacyi tylko za poprzednim najwyższym pozwoleniem mojém zwołanym być może, pan zaś wbrew temu prawu, samowolnie dzień 5 Czerwca r. b. na zjazd tegoż naznaczyłeś, rozkazuję wam abyście sejm ten prowincyonalny, którego zjazd nieprawny, i uchwalone przezeń postanowienia za nieważne uznać musiał, natychmiast rozwiązali, i dla najspieszniejszego wyjaśnienia tego postępku, oraz uspokojenia o ile można na drodze pokoju kroackich zawichrzeń, we 24 godzin po odebraniu tego najwyższego rozkazu naszego, na dworze naszym w Insbrubu stawić się nie omieszkali.

Insbruk 29 Maja 1848

FERDYNAND m. p.

Wiédeń 12 *Czerwca.* Podług doniesień z Zagrabia d. 9 b. m. rozkaz J. C. Mości Banowi Jellachich wydany, aby się natychmiast udał do Insbruka, wywołał w ludności kroackiéj wzburzenie nie do opisania. Niebawem gromadzić się zaczęli ochotnicy, a pomiędzy nimi pierwsi obywatele Zagrabia, z oświadczeniem, iż gdyby Ban udać się miał do Insbruka chcą mu towarzyszyć. Przeznaczono w tym celu 600 gwardzistów Narodowych z Zagrabia którzy go strzedz i zatrzymanie go przy godności Bana Kroacyi u Cesarza wyprosić mają. Wśród takich okoliczności Ban żądał od króla (cesarza) nowych rozkazów, zanim do podróży przystąpi.

P. S. Według nadchodzących w téj chwili wiadomości z Zagrabia d. 10 b. m. udało się Banowi skłonić mieszkańców do tego, aby się odjazdowi jego nie opierali. Poprzedzony zatém małą deputacyą która w Piątek udała się do Insbruka, sam wyjechał dziś do wspomnionego miasta. *(D. P.)*

Agram (Zagrab) 5 *Czerwca.* Wczoraj otwartym został sejm kroacko-sławiański pod gołém niebem na placu Katarzyńskim. Zagaił go Emmerich Lenculay administrator warasdyńskiego komitetu przez odczytanie reskryptu cesarskiego. Następnie Ban Jellachich złożył przysięgę w języku kroackim. Na wniosek burmistrza karlstadzkiego obwołano Bana jednomyślnie gubernatorem prowincyi, poczem wyznaczono trzy deputacye, z których jedna miała iść po Bana, druga w blizkości placu oczekiwać go, trzecia zaś na samymże placu przyjmować. Przybywającego z deputacyą Bana przyjęto głośnym okrzykiem. — Jellachich przemówił do zgromadzenia, oświadczając, iż jedynie za ojczyznę i króla chce żyć i umiérać, oraz wynurzając swoje wyznanie wiary politycznéj. Po tém pierwszém posiedzeniu udano się wśród huku dział i bicia dzwonów do kościoła, gdzie odśpiéwano uroczyste Te Deum. (G. w. W.)

CZECHY.

Praga 8 *Czerwca.* — Onegdaj odbyła się tu wielka parada wojskowa na placu inwalidów, nikt nie wié na co i po co. Przy téj sposobności, oddawna już nieulubionemu w obywatelstwie naszém Ks. Windischgratz wojsko całe krzyczało wiwat! o ile pamiętamy pierwsza tego rodzaju w mieście naszém demonstracya. Po paradzie zatoczono jednę bateryą artylleryi przed koszary Józefińskie, inną na Wyszehradzie. Pytamy się na co? i przeciwko komu? Wieść o tém była powodem, iż wczoraj zebrało się w Wenzelsbad liczne zgromadzenie na którém postanowiono prosić Cesarza o wydalenie z Pragi xięcia Windischgrätz i mianowanie jenerałem komenderującym arcy-xięcia Karola Ferdynanda. Aby jednak temu wnioskowi większą nadać powagę zapowiedziano kolossalne zgromadzenie na wtorek 13 b. m. *(D. P.)*

Wiadomości zagraniczne.

PRUSSY.

Berlin 10 *Czerwca.* — Wczoraj wyprawiono przybyłemu niedawno nowemu posłowi francuzkiemu p. Emmanuelowi Arago serenadę. Poseł na odgłos marselliezy zeszedł na dół i po francuzku przemówił do zgromadzenia w tym duchu: że polityka dynastyczna upadła, a w jéj miejsce powstaje polityka narodowa. Wojna między cywilizowanemi narody staje się niepodobieństwem. Narodowości nie będą się więcéj nienawidzić. Francya i Niemcy nigdy nie były sobie nienawistnemi, ale raczéj ich monarchowie. P. Arago chwycił za ręce stojących najbliżéj niemu i rzekł: w imieniu Francyi ściskam bohaterską rękę ludu niemieckiego. Niech żyją Niemcy! niech żyje powszechne braterstwo!" Gdy się poseł oddalił, ktoś przemówił jeszcze z okien jego po niemiecku aby umiano rozróżnić urzędową osobę posła, od francuzkiego republikanina: gdyby posłowi zdarzyło się powitać zgromadzenie we Francyi, inaczejby do niego przemówił. Z okrzykiem Vive la république française! zgromadzenie udało się przed mieszkania deputowanych Junga, Jacobiego i Behrendsa, których głośnym przywitano wiwatem. Pierwsi dwaj dziękując za tę oznakę zapewnili zgromadzonych, iż nigdy nie przestaną strzedz praw ludu, jakkolwiek znaczna być może przeciwko nim większość.

— *Dnia* 12 *Czerwca.* —

Od kilku dni znowu najdziwniejsze obiegają tu pogłoski. Pomiędzy innemi miało nadejść z strony rządu francuzkiego ostrzeżenie względem usiłowań republikańskich w Prusach. Mówią nawet, że tu w Berlinie odkryto spisek republikański, że u spiskowych zabrano akta, chorągwie i t. p. dalszych jednak kroków zaniechano, aby nie skompromitować rządu francuzkiego.

Poznań 11 *Czerwca.* Gaz. Pozn. zawiera następujące obwieszczenie:

Gdy obecnie porządek i spokojność w W. Xięstwie są przywrócone, i do dalszego utrzymania ich środki nadzwyczajne zbytecznemi być się zdają, oświadczam niniejszém, iż prawo doraźne na dniu 5 Maja dla W. Xięstwa ogłoszone, zniesioném zostaje. Poznań 10 Czerwca 1848. Król. Komis. Jen. v. Pfuel.

(D. P.)

NIEMCY.

Drezno 8 *Czerwca.* — (wyjątek z listu). Władysław Zamojski jest bardzo czynnym w formowaniu legii, która się składa z Polaków z emigracyi, różnych ochotników i z byłéj gwardyi municypalnéj paryzkiéj. Legia ta ma wyruszyć do Włoch, by się połączyć z armią króla Sardyńskiego i walczyć przeciw Austryi; późniéj mogłaby być w innym celu użytą. — Myśl wyborna! żołnierze bowiem z gwardyi municypalnéj są to sami oficerowie wyborowi, prawie wszyscy zdolni na oficerów i w niczém nie ustępują dawnéj gwardyi Napoleona. Przy nich wprawiają się Polacy w broni i przyzwyczajają się do karności, któréj szczególny brak w wojsku naszém. Można przeto mieć nadzieję, że z téj legii będzie w razie potrzeby znaczny zapas zdolnych oficerów. *(D. P.)*

FRANCYA.

Paryż 7 *Czerwca.* Na wczorajszém posiedzeniu zgromadzenia narodowego, jenerał Cavaignac przedstawił izbie wniosek, iż każdy Francuz 17-letni winien służyć w wojsku. Na zażalenie jednego z członków o zbyt powolne postępowanie kommissyi ustawodawczéj, p. Vaulabelle jéj sprawozdawca oświadcza, iż projekt ustawy konstytucyjnéj najdaléj za dni 16 przedstawionym będzie zgromadzeniu. Następnie prezes zawiadamia izbę o mianowaniu p. Bethmont ministrem sprawiedliwości, poczem wniesionym zostaje projekt do prawa o zbiegowiskach. Po długiéj dyskussyi ogólnéj przystąpiono do rozbioru szczególnych paragrafów i z małemi odmianami projekt rzeczony przyjęto większością 478 głosów przeciw 82. Posiedzenie to trwało do późnego wieczora.

P. Bethmont mianowany został ministrem sprawiedliwości. Utrzymują, iż p. Portalis i Landrin obejmą napowrót urzęda swoje jako prokuratorowie rzeczypospolitéj.

Wczoraj i dzisiaj liczne widać zbiegowiska na bulwarach St. Dénis i S. Martin. Znaczne oddziały wojska i gwardyi strzegą publicznego porządku, większa część sklepów wszelako zamknięta.

Według najnowszych z Włoch wiadomości Karol Albert znajduje się w Peschierze, armia zaś austryacka skoncentrowana około Mantui. *(D. P.)*

ANGLIA.

Londyn 6 *Czerwca.* Na wczorajszém posiedzeniu izby niższéj, dep. Muntz interpellował ministra spraw zagranicznych w sprawie włoskiéj, a mianowicie zapytał go, czy poseł angielski w Neapolu aprobował rozlew krwi tamże sprawiony, jako tém krąży pogłoska i czy w ogóle Anglia we Włoszech na korzyść Austryi interweniuje? Lord Palmerston odpowiedział, że w tych pogłoskach niema słowa prawdy; Rząd angielski chociaż wpływający do traktatów 1815 roku, który orzekał o stanie krajów włoskich, nie jest wszakże temi traktatami obowiązany do interweniowania w tych krajach przy obecnych wypadkach. Chociaż bowiem rząd W. Brytanii z Cesarzem Austryi w przyjaznych zostaje stosunkach, nie może jednak nie mieć sympatyi, dla pomyślnych zapewne usiłowań włoskiego ludu, w celu wywalczenia sobie konstytucyjnego rządu; wszakże naturalném i stósownem stanowiskiem rządu jest wstrzymanie się od wszelkiéj interwencyi. Co się zaś tyczy wypadków neapolitańskich, minister obiecał przedstawić izbie urzędowe rapporta, rezydującego w Neapolu posła angielskiego, z których się okaże, iż Anglia z tamecznymi wypadkami nic nie miała wspólnego. Następnie p. Urquhart interpellował ministra względem sprawy duńskiéj, mianowicie czy Anglia sama czy w połączeniu z innemi mocarstwami zaofiarowała swoje pośrednictwo między stronami walczącemi? Lord Palmerston odpowiedział, iż gdy obecnie odbywają się między Danią i Prusami w téj mierze układy, tyle tylko po-

wiedzieć może, iż Anglia sama, nie zaś w połączeniu z innemi mocarstwy, pośrednictwo swoje zaofiarowała. (P. S. A.)

WŁOCHY.

Wiédeń 12 *Czerwca.* Ministeryum otrzymało w téj chwili kuryerem wiadomości od marsz. Radetzkiego datowane z głównéj kwatery jego w Sanguinetto d. 5 b. m. według których tenże, z uwagi iż marsz do Mantui na skrzydle i z tyłu nieprzyjaciela przedsiewzięty nie może już upragnionego osiągnąć skutku, postanowił zwrócić się do Werony. Gdy jednak najprostsza droga do téj fortecy nie jest bezpieczna, marszałek chce przejść Adygę po Legnago i zamierza przy téj sposobności uderzyć na Wicenzę, przez co połączy się z korpusem rezerwowym fldm. Welden.

Jednocześnie ministeryum zarządziło niezwłoczne wyprawienie znacznych posiłków dla armii włoskiéj. (G. Wr.)

Dzisiejsze wiadomości z Conegliano daty 8 b. m. nic nie zawierają ważnego. Wojska austryackie cofnęły się z gościnca weneckiego, a w Treviso najnowsze wypadki nie sprzyjają dobrowolnemu poddaniu się.

Bergamo 5 *Czerwca.* — W téj chwili nadchodzi z obozu wiadomość, iż z urzędowego listu xięcia Eugeniusza Sabaudzkiego i ministra spraw zagranicznych Pareto pokazuje się, że król Neapolitański wraz z synem został uroczyście ściętym. Niech i tak będzie! Zdaje się iż Piemontczycy pod Villa Capella znieśli lewe skrzydło armii austryackiéj, i mówią że liczba poległych jest ogromna. Walka miała onegdaj trwać od południa do wieczora. W Breścii obiega pogłoska, że wczoraj austryacy pod Goito, nową odnieśli klęskę, i że jen. Szwarcenberg poległ od kuli armatniéj. 2go b. m. nadeszła do Liworno wiadomość, że powstanie wybuchło na nowo w Neapolu i że król znajduje się w ręku ludu. Statek Lombardo który wypłynął z Neapolu 2go i 3go donosi, że Neapol jeszcze pod jarzmem króla. Gaz. Medy. z 4go nic o tém wszystkiém nie wspomina. (*D. P.*)

Augsburg 10 *Czerwca.* — Wiadomość o ścięciu króla neapolitańskiego nie sprawdza się. Dzienniki genueńskie i turyńskie z 5go b. m. nic o tém nie wspominaja; florenskie z 3go również żadnéj nie zawiérają o tém wzmianki.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA
Od dnia 14 *do dnia* 15 *Czerwca.*

Jabłonowski Stanisław xiążę, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Rzyszczewski Józef hr., do Galicyi.

Doniesienia Urzedowe.

CENY ZBOŻA

Na Targowicy publicznéj w Krakowie w trzech gatunkach praktykowane.

Dnia 13 Czerwca 1848 roku.	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	zł.	gr	zł.	gr	zł.	gr	zł.	gr	zł.	gr	zł.	gr
Korzec Pszenicy..	—	—	24	—	—	—	22	—	—	—	20	—
„ Żyta . .	—	—	24	—	—	—	22	—	—	—	20	—
„ Jęczmieni.	—	—	18	15	—	—	16	—	—	—	14	—
„ Owsa . .	—	—	12	15	—	—	11	15	—	—	10	12
„ Grochu . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Jagieł . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Rzepak zi.	—	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Rzepak le.	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemniaki	8	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Koniczyny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Centnar siana od złp. 2 gr. 10, do złp. 2 gro. —.
„ słomy od złp. 2 gr.—, do złp. 1 gro. 27.
Spirytusu garniec z opłatą od zł. — gr.— do zł. 7 gr. —
Okowity „ „ od zł. 6 gr— do zł. 6. gr. 10
Sporządzono w Biórze C. K. Kommis. Targowego
Kraków d. 13 Czerwca 1848 r.

C. K. Kommissarz Targowy *W. Dobrzański.*

Delegowany *Brudzyński* C. K. Kom. Policyi.

N. 8832.

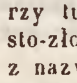
CES. KRÓL. DYREKCYA POLICYI.
Miasta Krakowa.

W dniu 28 Maja r. b. przez jednego z Wexlarzy tutejszych przytrzymane zostało kilka kuponów sto-złotowych starozakonnemu z Królestwa Polskiego z nazwiska niewiadomemu, któren takowe za nizką dość cenę pozbywając, więcéj się nie zgłosił, a tém samém rzucił poszlak niemyłny nieprawego kuponów owych nabycia. C. K. Dyrekcya Policyi podając okoliczność tę do powszechnéj wiedzy, wzywa prawego właściciela kuponów w Depozycie Policyjnym złożonych, iżby z dowodami po takowe w ciągu miesięcy 3ch zgłosił się.

Kraków dnia 10 Czerwca 1848 r.

Za Dyrektora Policyi
Gabriel.
Sekretarz *Ducillowicz.*

Doniesienie prywatne.

KĄPIELE w Krzeszowicach otworzone zostaną z d. 1 Lipca b. r. 1848. (3r.)